Gemeente Oostzaan
Buiten gewoon

Raadsvoorstel

Vergaderdatum	7 mei 2026
Portefeuillehouder	M.D. Polak
Behandelend ambtenaar	F. Frowijn
Afdeling/team	Leefomgeving
Status	Openbaar

Onderwerp

Jaarverslag MRA 2025

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. *In te stemmen met de zienswijze van de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland bij het Jaarverslag MRA 2025 zoals verwoord in bijlage 2.*
2. *Deze zienswijze via de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland kenbaar te maken bij de MRA.*

Kern van het voorstel

Het Jaarverslag MRA 2025 geeft inzicht in de uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten van de Metropoolregio Amsterdam over 2025 en maakt onderdeel uit van de Planning & Controlcyclus. Na vrijgave van het concept Jaarverslag is aan de deelnemende gemeenten gevraagd om vóór 22 mei hun zienswijze in te dienen. Binnen de deelregio Zaanstreek-Waterland is hiervoor een gezamenlijke concept-zienswijze opgesteld, waarmee de raad wordt geadviseerd in te stemmen. De zienswijze bevat twee verbetersuggesties: het explicieter verbinden van resultaten aan de drie overkoepelende thema's van brede welvaart en het vergroten van de eenduidigheid en inzichtelijkheid van de voortgang, bijvoorbeeld door uniformere verslaglegging en duidelijke voortgangsindicatoren.

Argumenten

Aanleiding

Het Jaarverslag MRA 2025 (voorheen de MRA-Voortgangsnota) is in 2022 ingevoerd als een nieuw instrument in de Planning & Controlcyclus van de MRA. Het Jaarverslag MRA 2025 geeft de deelnemers van de MRA inzicht in de uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten in 2025.

In de Algemene Vergadering van 20 februari jl. is het concept Jaarverslag 2025 vrijgegeven. Het verzoek is om uiterlijk 22 mei 'wensen en opvattingen' in te dienen bij de MRA. Binnen de MRA-deelregio

Zaanstreek-Waterland is een gezamenlijke concept-zienswijze op het Jaarverslag MRA 2025 voorbereid. Geadviseerd wordt in stemmen met deze zienswijze.

In dit voorstel wordt de concept-zienswijze vanuit de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland voorgelegd aan de raad. Maar eerst wordt hieronder kort stilgestaan bij het doel van de MRA als samenwerkingsverband en inzicht gegeven in de beleidscyclus van de MRA.

De MRA als samenwerkingsverband
De Metropoolregio Amsterdam (MRA) is een bestuurlijk samenwerkingsverband van overheden in en rond de regio Amsterdam. Het gaat om 30 gemeenten, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de Vervoerregio Amsterdam. Er wordt ook samengewerkt met het Rijk, met de waterschappen, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, sociale ondernemers en inwoners. De MRA is geen formele bestuurslaag met eigen bevoegdheden, maar een vrijwillig en informeel samenwerkingsverband waarin overheden gezamenlijk werken aan opgaven die de grenzen van individuele gemeenten overstijgen. Elke deelnemer blijft zelfstandig en legt verantwoording af aan de eigen gemeenteraad of Provinciale Staten.

Met 2,6 miljoen inwoners en 300.000 bedrijven die goed zijn voor 1,5 miljoen banen vormt de MRA de economisch meest concurrerende regio van Nederland. De MRA is daarmee een belangrijke economische motor van Nederland en draagt ruim 21% bij aan het Nederlandse bruto binnenlands product. De regio combineert grootstedelijke dynamiek met dorpen, landschap en suburbane woonmilieus. Die mix zorgt voor een hoge leefkwaliteit met vele woonmilieus, een breed aanbod aan voorzieningen, werkgelegenheid en recreatie dichtbij huis.

De beleidscyclus van de MRA
De samenwerking binnen de MRA is sinds 1 januari 2022 gebaseerd op de MRA Samenwerkingsafspraken. In deze nieuwe Samenwerkingsafspraken ligt vast dat elke 4 jaar een MRA-agenda wordt opgesteld die het inhoudelijke kader vormt van de MRA-samenwerking en die wordt bekrachtigd in alle raden en Staten van de deelnemers. De MRA-agenda 2025-2028 is vastgesteld in december 2024 gezamenlijk met de bijbehorende meerjarenbegroting 2025-2028 en een Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUVP). In het verlengde van deze MRA-agenda wordt elk jaar een MRA-jaarplan opgesteld voor het volgende jaar: dit is een uitwerking van de MRA-agenda voor een specifiek jaar. Dit MRA-jaarplan gaat vergezeld van een MRA-Termijnagenda. Na afloop van elk jaar wordt een Verantwoording opgesteld over de realisatie van het betreffende MRA-jaarplan. Dit Jaarverslag MRA (voorheen Voortgangsnota) wordt voor zienswijzen toegezonden aan de raden en Staten.

Het Jaarverslag MRA 2025
Enkele in het oog springende resultaten uit het Jaarverslag MRA 2025 zijn:

- De energie-infrastructuur heeft een plek heeft gekregen in de regionale ruimtelijke planning.
- Er is ingezet op het verminderen van de energiearmoede.
- De Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen is verbreed naar de hele regio.
- Het Programmateam Innovatie is opgericht en een Actieagenda Innovatie vastgesteld.
- Een nieuwe rapportage Economische Verkenningen is geproduceerd.
- Het programma voor zorgprofessionals heeft geleid tot betere loopbaanpaden en meer flexibiliteit in personeelsinzet binnen de zorgsector.
- De MRA Kantorenstrategie is geactualiseerd, met focus op kwalitatief hoogwaardige kantoorlocaties en transformatie van verouderde panden naar woningen.

- Het Projectbureau Herstructurering heeft concrete verduurzamingsprojecten op bedrijventerreinen uitgevoerd en de kennisdeling in de regio versterkt.
- Via het programma Wonen & Mobiliteit is succesvol extra financiering verkregen voor specifieke woningbouwprojecten, gekoppeld aan mobiliteitsinvesteringen.
- Het Houtbouw Pact is door meer dan 100 partijen ondertekend en stimuleert de inzet op biobased bouwen richting 20% houtbouw in 2030.
- De doorrekening van groene maatregelpakketten levert een basis voor nieuwe financieringsconstructies voor investeringen in landschap en klimaatadaptatie.
- Een regionale investeringslijst voor mobiliteit is opgesteld, die richting geeft aan toekomstige bereikbaarheidsmaatregelen en investeringen.
- De MRA heeft haar positionering in Den Haag en Brussel versterkt, onder meer via lobbyactiviteiten en uitbreiding van het Public Affairs-team

De concept-zienswijzen t.a.v. het Jaarverslag MRA 2025
Vanuit de MRA-deelregio Zaanstreek–Waterland is een gezamenlijke concept-zienswijze opgesteld t.a.v. het Jaarverslag MRA 2025. Zie bijlage B2. Dit is nadrukkelijk geen inhoudelijke zienswijze. Het gaat om een zienswijze op het proces. Vanwege het feitelijke en informatieve karakter van het Jaarverslag is namelijk gevraagd aan de deelnemers om hun reactie te richten op de opzet van het document en het type informatie dat erin is opgenomen. Dus niet zozeer de inhoud zelf.

In de concept-zienswijze doet de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland twee suggesties voor verbetering van het Jaarverslag.

1. Gebruik de drie overkoepelende thema's voor brede welvaart als rode draad
In de Samenwerkingsafspraken van de MRA zijn drie overkoepelende thema's bepaald die gezamenlijk moeten bijdragen aan de brede welvaart van de regio. De drie thema's zijn:

a. De meest inventieve regio van Europa, met de best opgeleide bevolking;
b. Een regio voor iedereen, naar de menselijke maat;
c. Een duurzaam verbonden regio.

Zaanstreek-Waterland mist in het Jaarverslag het teruggrijpen op deze drie thema's en hoe met de geboekte resultaten wordt bijgedragen aan de thema's en de brede welvaart. Deze toevoeging zou een rode draad bieden door de opgeschreven resultaten en daarmee een waardevolle toevoeging zijn.

2. Breng meer eenduidigheid aan en geef inzicht in de voortgang
Grip op de resultaten van de MRA vraagt om heldere informatievoorziening over de ondernomen acties en de voortgang op de ambities. Met het samenvoegen van het Jaarverslag en de Voortgangsnota en de ondernomen acties om ook online de informatieverstrekking te verbeteren, worden er stappen in de juiste richting gezet. Vorig jaar heeft Zaanstreek–Waterland verzocht om een stoplichtenrapportage, zodat de voortgang van de MRA op de gestelde ambities beter inzichtelijk wordt. Door de acties te koppelen aan het MUVP is hierin een eerste stap gezet. Toch blijft het lastig om een volledig en helder beeld te krijgen van de actuele stand van zaken. Het toevoegen van een duidelijke normering van de voortgang per actie aan de gerapporteerde resultaten zou dit inzicht vergroten.

Daarnaast is de manier van verslaglegging en het detailniveau van informatieverstrekking verschillend per opgave. Het uniformeren van de verslaglegging en beter koppelen van de resultaten aan de acties in het MUVP en de ambitie in de MRA Agenda zou de informatiepositie van de raden verbeteren, wat het goede gesprek in de gemeenteraad stimuleert.

Voorstel
Het college stelt de raad voor kennis te nemen van het Jaarverslag MRA 2025 en in te stemmen met de zienswijze zoals die is opgesteld binnen de deelregio MRA Zaanstreek-Waterland.

Kanttekeningen

Door het informatieve karakter van de Voortgangsnota heeft het MRA-Bestuur de Raadtafel gevraagd hoe om te gaan met dit document richting raden en Staten. De Raadtafel heeft geadviseerd om de afspraken uit de Samenwerkingsafspraken te volgen en daarom de procedure van wensen en opvattingen te hanteren.

Het college stelt de raad voor in te stemmen met de concept zienswijze zoals die is opgesteld binnen de deelregio MRA Zaanstreek-Waterland. De raad kan via een motie aanvullende wensen en opvattingen hieraan toevoegen mits deze betrekking hebben op het proces. Vanwege het feitelijke en informatieve karakter van de Voortgangsnota is het namelijk de bedoeling dat de deelnemers om hun reactie richten op de opzet van het document en het type informatie dat erin is opgenomen. Dus niet zozeer de inhoud zelf.

De MRA is een samenwerkingsverband en geen gemeenschappelijke regeling. Van belang zijn:

- De Samenwerkingsovereenkomst Zaanstreek - Waterland (2019).
- De MRA-agenda 2025 – 2028.
- De Samenwerkingsafspraken MRA 2021, als opvolger van het convenant 'Versterking samenwerking Metropoolregio Amsterdam' van 6 maart 2017.
- De (geactualiseerde) Propositie Zaanstreek – Waterland.
- De afspraken m.b.t. de regionale samenwerking in Zaanstreek-Waterland t.b.v. de Metropool Regio Amsterdam (MRA) (11 februari 2023).

Financiële toelichting

De MRA beschikt niet over eigen belastingmiddelen. De basisfinanciering bestaat uit een jaarlijkse bijdrage per inwoner van de deelnemende gemeenten van € 1,62 tot en met 2028, aangevuld met de provinciale middelen, de vrijwillige bijdragen voor specifieke projecten en met middelen uit gezamenlijke aanvragen bij het Rijk en de Europese Unie. Daarnaast dragen de deelnemers bij aan de personele invulling van de MRA-directie, hetzij in de vorm van menskracht, hetzij via een extra financiële bijdrage aan de gemeente(n) binnen de deelregio die meer personeel bij de MRA detacheren dan op grond van de verdeelsleutel van hen wordt verwacht. Zaanstreek-Waterland levert 2.8 fte's (1.9 fte Purmerend = 213.000 euro en 0,9 fte Zaanstad). De gemeente Oostzaan draagt hieraan financieel bij voor een bedrag van 2.9% van 213.000 euro = ca. 6200 euro (gefactureerd door Purmerend die voorziet in de fte's).

Tegenover de jaarlijkse bijdragen van de gemeenten staan vooral de immateriële voordelen van de samenwerking binnen de MRA. Hoewel niet precies is vast te stellen welke gemeenten het meest profiteren, heeft iedere gemeente er in meer of mindere mate voordeel van. Wel een concreet meetbaar voordeel vormt de realisatie van ca. 5 elektrische laadpalen per jaar in de gemeente. Laadwerk voor overheden in het elektrisch vervoer, voorheen bekend als MRA-E, financiert deze laadpalen (ongeveer € 4.000 per stuk) en ontzorgt de gemeente daarnaast ambtelijk.

Vraag	Antwoord
1. Heeft dit voorstel financiële consequenties?	Niet van toepassing
2. Zijn de financiële consequenties incidenteel?	Niet van toepassing
3. Is er sprake van een investering?	Niet van toepassing
4. Dekking binnen hetzelfde budget? 60121-34616 inwonerbijdrage MRA 60121-34236 MRA-bureau	Niet van toepassing
5a. Dekking exploitatie?	Niet van toepassing
5b. Dekking reserve?	Niet van toepassing
5c. Dekking voorziening?	Niet van toepassing
6. Volledige dekking binnen begroting?	Niet van toepassing

Communicatie en vervolg

Het MRA bestuur bereidt een nota van beantwoording voor waarin duidelijk wordt gemaakt wat er met de voorgestelde wensen en opvattingen is gebeurd. Bij de behandeling in de Algemene Vergadering van de MRA zal blijken of er breder draagvlak is voor de nota van beantwoording en de wensen en opvattingen.

Bijlagen

B1: Jaarverslag MRA 2025
B2: De zienswijze van de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland bij het Jaarverslag MRA 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Oostzaan, 31 maart 2026

de gemeentesecretaris,

D.J. van Huizen

de burgemeester,

M.D. Polak

Gemeente Oostzaan
Buiten gewoon

Raadsbesluit

Nr. 26/18

De raad van de gemeente Oostzaan;

Gelet op

Het besluit van burgemeester en wethouders van 31 maart 2026
Het advies van de commissie 16 april 2026

Besluit

De raad besluit:

1. *In te stemmen met de zienswijze van de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland bij het Jaarverslag MRA 2025 zoals verwoord in bijlage 2.*
2. *Deze zienswijze via de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland kenbaar te maken bij de MRA.*
3. *Aan de zienswijze van de MRA-deelregio Zaanstreek-Waterland de volgende aanvullende wensen en opvattingen toe te voegen:*
   a. In toekomstige jaarverslagen expliciet inzicht te geven in de samenhang tussen ambities, uitgevoerde acties, ingezette middelen en behaalde resultaten, zodat de sturings- en controlerende rol van raden wordt versterkt;
   b. De resultaten niet alleen te beschrijven in termen van activiteiten, maar ook in termen van maatschappelijke effecten voor inwoners en gemeenten binnen de MRA;
   c. In de verslaglegging expliciet aandacht te besteden aan de betekenis en effecten van MRA-beleid voor kleinere gemeenten en dorpskernen;
   d. De voortgangsinformatie zodanig in te richten dat ook afwijkingen van doelen en planning inzichtelijk worden gemaakt, inclusief een toelichting op oorzaken en eventuele bijsturingsmaatregelen;
   e. Meer transparantie te bieden in de relatie tussen inzet van middelen en de bereikte resultaten;
   f. Inzichtelijk te maken hoe de resultaten per ambitie doorwerken op het niveau van gemeenten en deelregio's;

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Oostzaan, gehouden op 7 mei 2026

de griffier,

Z.A. de la Cruz

de voorzitter,

M.D. Polak